

שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי. אָמַר, וְדָאֵי גְלוּתָא אֲתַמְשֵׁךְ, וְעַל זֶה וְעַל דָּא (ס"א ד') צַפְרֵי שְׁמִיָּא לָא אַעֲדִי, עַד דִּי שְׁלֹטְנוּתָא דְעַמִּין עֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת אַעֲדִיאוּ מִן עַלְמָא. וְאִימְתִי, עַד דִּימְטִי יוֹמָא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַעַר דִּינְוִי בְעַלְמָא. דְכְּתִיב, (זכריה יד) וְהָיָה יוֹם אֶחָד הוּא יוֹדַע לֵה' לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה.

עַד דְּהוּוּ אֲזֻלִין, שְׁמַעוּ חַד קָלָא דְהוּוּהָ אָמַר, אוֹקִידָא דְקוֹפְטִירָא מְטָא בְדִינְוִי, נִפְק חַד שְׁלֵהוּבָא, וְאוֹקִיד לְהוּוּא צְפוּרָא. אָמַר, וְדָאֵי, כְּמָה דְכְּתִיב, (דניאל ז) וַיְהִיבַת לִיקְדַת אֲשָׁא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לָא אַגְלִי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אֲלֵא בְזַמְנָא דְלָא אֲשַׁתְּפַח מְהִימְנוּתָא בִּינִייהוּ. כִּד אֲתַמְנַע מְהִימְנוּתָא בִּינִייהוּ, כְּבִיכּוֹל, הָכִי אֲשַׁתְּפַח בְּכֻלָּא. דְכְּתִיב, (ישעיה כח) וְכִפַּר בְּרִיתְכֶם אֶת מוֹת.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, מָאֵי דְכְּתִיב, (ישעיה כה) בְּלַע הַמּוֹת לְנִצָּח. אָמַר לִיָּה, כִּד יִתְעַר קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְמִינָא דִּילִיָּה, אֲתַמְנַע מוֹתָא מִן עַלְמָא. וְלָא יִתְעַר הָאֵי יְמִינָא, אֲלֵא כִּד יִתְעַרוּן יִשְׂרָאֵל בִּימִינָא דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וּמָאֵי נִיְהוּ תוֹרָה, דְכְּתִיב בָּהּ, (דברים לג) מִימִינוּ אֵשׁ דֵּת לָמוּ. בְּהוּוּא זְמַנָּא, (תהלים קיח) יְמִין ה' עוֹשֶׂה חֵיל וְגו', לֹא אַמּוֹת פִּי אַחֲיָה וְאַסְפַּר מַעֲשֵׂי יָהּ.

תְּנָא, הַהוּא זַכָּאָה דְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בֵיה, וְכְרוּזָא קְרִי עֲלֵיה, תְּלַתִין יוֹמִין, בִּינֵי צַדִּיקִיָּא כְּגַנְתָּא דְעַדָן. כְּלָהוּ צַדִּיקָא חֲדָאן, כְּלָהוּ צַדִּיקִיָּא אֲתַתִּין, וּמַעֲטָרָן דְיֻכְתִּיָּה דְהוּוּא צַדִּיקָא, עַד דִּיִּתִי

לְמִידְר דִּינִירָיָה בִּינִיְהוּ. וְאִי חֲזִיבָא הוּא, כְּרוּזָא קְרִי עֲלֵיה בְּגִיְהֶנָם תְּלַתִין יוֹמִין (עליות), וְכְלָהוּ חֲזִיבָא, כְּלָהוּ עַצִּיבִין.

אָמַר, וְדָאֵי הַגְּלוּת נִמְשֵׁךְ, וְעַל זֶה וְעַל צַפְרֵי הַשְּׁמַיִם לֹא זָזוֹת עַד שְׁשֻׁלְטוֹן הָעַמִּים עֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת יַעֲבֹר מִהָעוֹלָם, וּמִתִּי? עַד שְׁיִגְעֵעַ הַיּוֹם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְעוֹרֵר דִּינֵי בְּעוֹלָם, שְׁפָתוֹב (זכריה יד) וְהָיָה יוֹם אֶחָד הוּא יוֹדַע לֵה' לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, שְׁמַעוּ קוֹל אֶחָד שֶׁהָיָה אוֹמֵר: שְׁלֵהֶבֶת הַדִּין הַגִּיעָה בְּדִינֵינוּ. יֵצֵאָה שְׁלֵהֶבֶת אַחַת וְשִׂרְפָה אֶת אוֹתָהּ הַצְּפוּרָה. אָמַר, וְדָאֵי כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דניאל ז) וְנִתְּנָה לְשִׁרְפַת הָאֵשׁ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא הַגְּלָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל אֲלֵא בְּזַמַּן שֶׁלֹּא נִמְצָאָה בִּינֵיהֶם אֲמוּנָה, כְּשֶׁנִּמְנָעָה בִּינֵיהֶם הָאֲמוּנָה, כְּבִיכּוֹל, כִּךָּ נִמְצָא בְּכָל, שְׁפָתוֹב (ישעיה כח) וְכִפַּר בְּרִיתְכֶם אֶת מוֹת.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, מָהוּ שְׁפָתוֹב בְּלַע הַמּוֹת לְנִצָּח? אָמַר לוֹ, כְּשִׁיעוֹרֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יְמִינוּ, יִמְנַע מוֹת מִהָעוֹלָם, וְלֹא תִתְעוֹרֵר יְמִין זוֹ אֲלֵא כְּשִׁיעוֹרֵרוּ יִשְׂרָאֵל בִּימִינוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמָה זֶה? תוֹרָה שְׁפָתוֹב בָּהּ (דברים לג) מִימִינוּ אֵשׁ דֵּת לָמוּ. בְּאוֹתוֹ זְמַן (תהלים קיח) יְמִין ה' עוֹשֶׂה חֵיל וְגו', לֹא אַמּוֹת פִּי אַחֲיָה וְאַסְפַּר מַעֲשֵׂי יָהּ.

כְּמִדְרָנוּ, אוֹתוֹ הַצַּדִּיק שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְתַרְצָה בּוֹ, וְהַכְּרוֹז קוֹרָא עֲלָיו שְׁלֹשִׁים יָמִים בֵּין צַדִּיקֵי גֵן הָעֵדֶן, כָּל הַצַּדִּיקִים שְׁמַחִים, כָּל הַצַּדִּיקִים בָּאִים וּמַעֲטָרִים מְקוֹמוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הַצַּדִּיק עַד שֶׁיָּבֵא לְמִדְר אֶת דִּיורוֹ בִּינֵיהֶם. וְאִם רָשַׁע הוּא, הַכְּרוֹז קוֹרָא עֲלָיו בְּגִיְהֶנָם שְׁלֹשִׁים יוֹם [עליו], וְכָל הַרְשָׁעִים כְּלָם עַצוּבִים.

בְּלֶהוּ פְתַחֲוּ ווי, דְּהָא דִּינָא חֲדַתָּא אַתְעָר
הַשְׁתָּא, בְּגִיגְיָה דְּפִלְגְנָא. כְּמָה גְרַדִּינִין
דְּנַמוּסִין מְזַדְּמִין לְקַבְּלִיהּ, וְלֹא קְדָמָא לִיהּ
ווי. אוי לְרִשְׁעֵי אוי לְשִׁכְנוֹ. וְכִלְהוּ פְתַחֲוּ
וְאִמְרִין, (ישעיה ג) אוי לְרִשְׁעֵי רַע כִּי גְמוּל יִדְּיו
יַעֲשֶׂה לוֹ. מָאִי (טעמא) גְמוּל יִדְּיו. אָמַר רַבִּי
יִצְחָק. לְאַכְלָלָא (לְאַפְקָא) מָאִן דְּזִנִּי בִידּוּי,
לְאַפְקָא וְלַחֲבַלָא זְרַעִיה בְּרִיקְנָא.

דְּהָא תְּנִינִין, כֹּל מָאִן דְּאַפִּיק זְרַעִיה בְּרִיקְנָא,
אַקְרִי רַע, וְלֹא חֲמִי אִפִּי שְׂכִינְתָּא.
דְּכַתִּיב, (תהלים ה) כִּי לֹא אֶל חֲפִץ רִשְׁעֵי אַתָּה לֹא
יְגוּרְךָ רַע. וְכַתִּיב, (בראשית לח) וַיְהִי עַר בְּכוֹר
יְהוּדָה רַע. אוֹף הֵכָא, אוי לְרִשְׁעֵי רַע. ווי
לְהֵוּא חֲיִיבָא דְּאִיהוּ רַע, דְּעַבְד גְּרַמִּיה רַע.
כִּי גְמוּל יִדְּיו יַעֲשֶׂה לוֹ, לְאַכְלָלָא מָאִן דְּזִנִּי
בִידּוּי, לְאַפְקָא וְלַחֲבַלָא זְרַעִיה בְּרִיקְנָא,
וְלֵהֵא טְרַדִּין בְּהֵוּא עֲלֵמָא יִתִּיר מְפֻלָּא.

תָּא חֲזִי, דְּהָא כְּתִיב אוי לְרִשְׁעֵי (רע), כִּי
דְּכַתִּיב אוי לְרִשְׁעֵי, אִמְרֵי רַע. אֶלָּא כְּמָה
דְּאִמְינָא, דְּעַבְד גְּרַמִּיה רַע. וְכַתִּיב לֹא יְגוּרְךָ
רַע. וְכִלְהוּ סְלִקִּין, וְהֵאֵל לָא סְלִיק.

וְאִי תִימָא, שְׂאָר חֲיִיבִין דְּקִטְלוּ בְּנֵי נֶשֶׁא. תָּא
חֲזִי, כִּלְהוּ סְלִקִּין וְהוּא לָא סְלִיק. מָאִי
טַעמָא, אִינוּן קְטִילוּ בְּנֵי נֶשֶׁא אַחֲרָא, וְהֵאֵל
קְטִיל בְּנוֹי מַמְשׁ, אוֹשִׁיד דְּמִין סְגִיאִין.

תָּא חֲזִי, בְּשְׂאָר חֲיִיבֵי עֲלֵמָא, לָא כְּתִיב וַיִּרַע
בְּעֵינֵי ה', וְכֹאֵן פְּתִיב, וַיִּרַע בְּעֵינֵי ה'
אֲשֶׁר עָשָׂה. מָאִי טַעמָא, מִשּׁוּם דְּכַתִּיב וְשַׁחַת
אַרְצָה.

שְׂנִינֵי, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִין לָךְ
חֲטָא בְּעוֹלָם שְׂאִין לוֹ תְּשׁוּבָה
פְּרַט לְזֵה, וְאִין לָךְ רִשְׁעֵי שְׂלֵא
רוּאָה פְּנֵי שְׂכִינְה פְּרַט לְזֵה,
שְׂכַתוּב לֹא יְגוּרְךָ רַע, כֹּלֵל. אָמַר
רַבִּי יִצְחָק, אֲשֶׁרִי הַצְּדִיקִים

בְּלֶהוּ פְתַחֲוּ ווי, דְּהָא דִּינָא חֲדַתָּא אַתְעָר
הַשְׁתָּא, בְּגִיגְיָה דְּפִלְגְנָא. כְּמָה גְרַדִּינִין
דְּנַמוּסִין מְזַדְּמִין לְקַבְּלִיהּ, וְלֹא קְדָמָא לִיהּ
ווי. אוי לְרִשְׁעֵי אוי לְשִׁכְנוֹ. וְכִלְהוּ פְתַחֲוּ
וְאִמְרִין, (ישעיה ג) אוי לְרִשְׁעֵי רַע כִּי גְמוּל יִדְּיו
יַעֲשֶׂה לוֹ. מָאִי (טעמא) גְמוּל יִדְּיו. אָמַר רַבִּי
יִצְחָק. לְאַכְלָלָא (לְאַפְקָא) מָאִן דְּזִנִּי בִידּוּי,
לְאַפְקָא וְלַחֲבַלָא זְרַעִיה בְּרִיקְנָא.

דְּהָא תְּנִינִין, כֹּל מָאִן דְּאַפִּיק זְרַעִיה בְּרִיקְנָא,
אַקְרִי רַע, וְלֹא חֲמִי אִפִּי שְׂכִינְתָּא.
דְּכַתִּיב, (תהלים ה) כִּי לֹא אֶל חֲפִץ רִשְׁעֵי אַתָּה לֹא
יְגוּרְךָ רַע. וְכַתִּיב, (בראשית לח) וַיְהִי עַר בְּכוֹר
יְהוּדָה רַע. אוֹף הֵכָא, אוי לְרִשְׁעֵי רַע. ווי
לְהֵוּא חֲיִיבָא דְּאִיהוּ רַע, דְּעַבְד גְּרַמִּיה רַע.
כִּי גְמוּל יִדְּיו יַעֲשֶׂה לוֹ, לְאַכְלָלָא מָאִן דְּזִנִּי
בִידּוּי, לְאַפְקָא וְלַחֲבַלָא זְרַעִיה בְּרִיקְנָא,
וְלֵהֵא טְרַדִּין בְּהֵוּא עֲלֵמָא יִתִּיר מְפֻלָּא.

תָּא חֲזִי, דְּהָא כְּתִיב אוי לְרִשְׁעֵי (רע), כִּי
דְּכַתִּיב אוי לְרִשְׁעֵי, אִמְרֵי רַע. אֶלָּא כְּמָה
דְּאִמְינָא, דְּעַבְד גְּרַמִּיה רַע. וְכַתִּיב לֹא יְגוּרְךָ
רַע. וְכִלְהוּ סְלִקִּין, וְהֵאֵל לָא סְלִיק.

וְאִי תִימָא, שְׂאָר חֲיִיבִין דְּקִטְלוּ בְּנֵי נֶשֶׁא. תָּא
חֲזִי, כִּלְהוּ סְלִקִּין וְהוּא לָא סְלִיק. מָאִי
טַעמָא, אִינוּן קְטִילוּ בְּנֵי נֶשֶׁא אַחֲרָא, וְהֵאֵל
קְטִיל בְּנוֹי מַמְשׁ, אוֹשִׁיד דְּמִין סְגִיאִין.

תָּא חֲזִי, בְּשְׂאָר חֲיִיבֵי עֲלֵמָא, לָא כְּתִיב וַיִּרַע
בְּעֵינֵי ה', וְכֹאֵן פְּתִיב, וַיִּרַע בְּעֵינֵי ה'
אֲשֶׁר עָשָׂה. מָאִי טַעמָא, מִשּׁוּם דְּכַתִּיב וְשַׁחַת
אַרְצָה.

תַּנּוּן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יֵלִית לָךְ חוּבָא בְּעֲלֵמָא
דְּלֹא אֵית לִיהּ תְּשׁוּבָה, בַּר מֵהֵאֵי. וְלֵית
לָךְ חֲיִיבָא דְּלֹא חֲמָאֵן אִפִּי שְׂכִינְתָּא, בַּר
מֵהֵאֵי. דְּכַתִּיב לֹא יְגוּרְךָ רַע, כֹּלֵל. אָמַר רַבִּי